

Nicholas Sparks

The Notebook

Het dagboek

Echte liefde overwint alles en blijft voor
altijd bestaan...

ISBN 978-90-225-8563-4
ISBN 978-90-003-2526-9 (e-book)
NUR 302

Oorspronkelijke titel: *The Notebook*
Vertaling: Servaas Goddijn
Omslagontwerp: DPS design & prepress studio
Omslagbeeld: MMXI New Line Productions, Inc.
Zetwerk: ZetSpiegel, Best

This edition was published by arrangement with Grand Central Publishing,
New York, New York, USA. All rights reserved.

© 1996 Nicholas Sparks

© Nederlandse vertaling 2014 Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van
druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.

Dit boek is met liefde opgedragen aan Cathy,
mijn vrouw en kameraad.

Wonderen

Wie ben ik? En hoe, vraag ik me af, zal dit verhaal eindigen?

De dag is zojuist begonnen, en ik zit voor een raam dat beslagen is met de adem van een voorbij leven. Ik zie er niet uit vanochtend: twee overhemden, een broek van zware stof, een das die tweemaal om mijn hals is geslagen en in een dikke trui gestopt die mijn dochter dertig verjaardagen terug voor me heeft gebreid. De thermostaat in mijn kamer staat op z'n hoogst, en vlak achter me bevindt zich nog een straalkachelkje. Het klikt en kreunt en spuwt hete lucht als de draak in een sprookje, en toch rilt mijn lichaam van een kou die nooit meer weg zal gaan, een kou die zich tachtig jaar lang heeft ontwikkeld. Tachtig jaar, denk ik soms, en hoewel ik mijn leeftijd heb geaccepteerd, verbaast het me nog steeds dat ik het niet meer warm heb gehad sinds George Bush tot president werd verkozen. Ik vraag me af of dit voor al mijn leeftijdgenoten geldt.

Mijn leven? Dat laat zich niet zo makkelijk vertellen. Het was niet het onstuimige spektakel dat ik me had voorgesteld, maar ik heb ook niet mijn kop in het zand gestoken. Ik geloof dat ik van geluk mag spreken; vrij stabiel, meer hoogte- dan dieptepunten in een geleidelijk opgaande lijn. Een goede koop, een zeer goede koop zelfs, en ik heb begrepen dat niet iedereen dat over zijn leven kan zeggen. Maar begrijp me goed. Ik ben geen buitenbeentje; dat weet ik zeker. Ik ben een normale man met normale gedachten en ik leefde een normaal leven. Er zijn geen standbeelden voor me opgericht en mijn naam zal spoedig zijn vergeten, maar ik heb iemand met heel mijn hart liefgehad, en dat was voor mij altijd meer dan genoeg.

De romantici zullen dit een liefdesverhaal noemen, de cynici een tragedie. Naar mijn idee is het een beetje van beide, en hoe je het ten slotte ook wendt of keert, het blijft een feit dat het een groot deel van mijn leven en de door mij gekozen weg heeft bepaald. Ik heb geen klachten over mijn weg noch over de plaatsen waar die me heeft gebracht; misschien genoeg klachten om een circustent te vullen als het om andere zaken gaat, maar de weg die ik heb gekozen is altijd de juiste geweest. Ik had geen andere weg willen gaan.

De tijd maakt het me helaas niet makkelijk die weg te blijven volgen. De weg is nog altijd recht, maar bezaaid met de stenen en kiezels die zich een leven lang ophopen. Tot drie jaar geleden kon ik dit eenvoudigweg negeren, maar dat is nu niet meer mogelijk. Mijn lichaam wordt door ziekte geplaagd; ik ben sterk noch gezond en breng mijn dagen door als een oude ballon: lusteloos, sponzig, en met de dag slapper.

Ik hoest en kijk met samengeknepen ogen op mijn horloge. Ik besef dat het tijd is om te gaan. Ik sta op van mijn plaats voor het raam, schuifel door de kamer naar mijn bureau en pak het dagboek dat ik al honderden malen heb gelezen. Ik kijk het niet in. In plaats daarvan neem ik het onder mijn arm en vervolg ik de weg naar waar ik moet zijn.

Ik loop over betegelde vloeren, wit met grijze spikkels, net zoals mijn haar en het haar van de meeste mensen hier, hoewel ik vanmorgen alleen op de gang ben. De anderen zijn op hun kamer, alleen met hun tv, maar dat zijn ze, net als ik, gewoon. Na verloop van tijd wen je aan alles.

In de verte hoor ik onderdrukt gesnik en ik weet precies wie dat geluid veroorzaakt. Dan zien de verpleegsters me en we begroeten elkaar met een glimlach. Ze zijn mijn vrienden en we praten vaak, maar ik weet dat ze zich over mij en de dingen die ik dagelijks meemaak verbazen. In het voorbijgaan hoor ik hun onderling gefluister. 'Daar gaat hij weer,' hoor ik, 'ik hoop dat het goed gaat.' Maar met mij praten ze er niet rechtstreeks over. Ik ben er zeker van dat ze denken dat het me pijn zou doen er zo vroeg in de morgen over te praten, en mezelf kennende, zouden ze wel eens gelijk kunnen hebben.

Een minuut later bereik ik de kamer. De deur staat zoals gewoon-

lijk voor me op een kier. Er zijn nog twee anderen in de kamer en wanneer ik binnenkom glimlachen ze naar me. ‘Goedemorgen,’ zeggen ze met opgewekte stemmen en ik neem een ogenblik de tijd om naar hun kinderen en de komende vakantie te vragen. We praten een tijdje boven het huilen uit. Zo te zien ontgaat het ze gewoon; ze zijn er ongevoelig voor geworden, en dat geldt ook voor mij.

Even later zit ik in de stoel die mijn vorm heeft aangenomen. Ze zijn bijna klaar; ze is aangekleed, maar huilt nog steeds. Als ze weg zijn zal het rustiger worden, weet ik. Door die drukte ’s morgens raakt ze altijd overstuurd en vandaag is het niet anders. Ten slotte worden de gordijnen rond haar bed opengeschoven en gaan de verpleegsters weg. Beiden raken me in het voorbijgaan aan en glimlachen. Ik vraag me af wat ze bedoelen.

Een tijdje blijf ik naar haar zitten kijken, maar ze kijkt niet terug. Dat begrijp ik, want ze weet niet wie ik ben. Voor haar ben ik een vreemde. Ik keer me af, buig mijn hoofd en bid stilletjes voor de kracht die ik weet nodig te hebben. Ik heb altijd overtuigd in God en de kracht van het gebed geloofd, maar om eerlijk te zijn, leidde mijn geloof tot een lijst met vragen die ik in het hiernamaals beslist beantwoord wil zien.

Als ik klaar ben, zet ik mijn bril op en haal het vergrootglas uit mijn zak. Ik leg het een moment op tafel om het dagboek open te slaan. Wel twee keer moet ik mijn misvormde vinger bevochtigen voor ik de versleten kaft heb omgeslagen en de eerste bladzijde voor me ligt. Dan pak ik het vergrootglas.

Voor ik het verhaal ga voorlezen is er altijd een moment waarop mijn gedachten gaan dwalen, waarop ik me afvraag of het vandaag zal gebeuren. Ik weet het niet, want ik heb het nooit zien aankomen en in wezen doet het er ook niet toe. Het is de mogelijkheid die me gaande houdt, niet de zekerheid; het is een soort weddenschap met mezelf. En hoewel u me voor een dromer kunt uitmaken, voor een gek of zoiets, geloof ik dat alles mogelijk is.

Ik besef heel goed dat de kansen, en de wetenschap, tegen me zijn. Maar ik weet dat wetenschap niet alles is. Dat heb ik in mijn leven wel geleerd. En dat laat me de overtuiging dat wonderen, hoe onverklaarbaar of ongelooflijk ook, echt bestaan en elk moment kunnen gebeuren, zonder rekening te houden met de natuurlijke orde.

Dus begin ik maar weer, net als alle andere dagen, hardop uit het dagboek voor te lezen, zodat ze het kan horen, in de hoop dat het wonder dat mijn leven is gaan beheersen nogmaals zal plaatsvinden.

En misschien, heel misschien, zal dat ook gebeuren.

Geesten

Het was begin oktober 1946. Noah Calhoun keek vanaf de veranda, die zijn hele plantageachtige huis omgaf, toe hoe de zon vervaagde en onderging. Hij hield ervan om daar 's avonds te zitten, zeker na een dag hard werken, en zijn gedachten de vrije loop te laten. Het was zijn manier van ontspannen, een gewoonte die hij van zijn vader had overgenomen.

Hij hield er vooral van om naar de bomen te kijken en hun weerspiegeling in de kreek. Halverwege de herfst waren de bomen van North Carolina op hun mooist: tinten groen, geel, rood, oranje, en alles wat daartussen lag. De schitterende kleuren gloeiden in het zonlicht, en voor de zoveelste keer vroeg Noah Calhoun zich af of de oorspronkelijke eigenaren van het huis hun avonden hadden doorgebracht met aan dezelfde dingen te denken.

Het huis was in 1772 gebouwd en was daarmee een van de oudste, en grootste, huizen van New Bern. Hij had dit huis, oorspronkelijk het hoofdgebouw van een plantage, vlak na de oorlog gekocht en had de laatste elf maanden en een klein fortuin besteed om het op te knappen. Een verslaggever van het dagblad van Raleigh had er een paar weken geleden een artikel over geschreven en gezegd dat het een van de fraaiste restauraties was die hij ooit had gezien. Dat wil zeggen, het huis. De rest van het landgoed was een ander verhaal, en dat was waar hij het grootste deel van de dag had doorgebracht.

Het landgoed besloeg zo'n kleine vijf hectare en grensde aan Bricces Creek. Hij werkte aan de houten omheining die de drie andere zijden van het land begrensdde, zocht naar houtrot en termieten en verving zo nodig een staander. Er was nog meer werk te doen, voor-

al aan de westkant, en toen hij het gereedschap opborg, bedacht hij dat hij nog wat hout moest bestellen. Hij ging naar binnen, dronk een glas ijsthee en ging douchen. Hij dachtte altijd aan het eind van de dag, zodat het water zowel het vuil als de vermoeidheid kon wegspoelen.

Daarna kamde hij zijn haar, trok een verschoten spijkerbroek aan en een overhemd met lange mouwen, schonk zichzelf nog een glas ijsthee in en ging naar de veranda waar hij nu zat, waar hij elke dag om deze tijd zat.

Hij strekte zijn armen tot boven zijn hoofd, toen naar opzij, waarbij hij naar gewoonte met zijn schouders rolde. Hij voelde zich nu lekker en schoon, verfrist. Zijn spieren waren vermoeid en zouden morgen wat pijn doen, maar hij was tegelijk blij dat hij bijna alles had gedaan wat hij zich had voorgenomen.

Noah reikte naar zijn gitaar, dacht daarbij aan hoe zijn vader dat altijd had gedaan, en besepte hoezeer hij hem miste. Hij sloeg een akkoord aan, stemde twee van de snaren en sloeg nogmaals aan. Nu leek hij goed gestemd. Noah begon te spelen. Zachte muziek, rustige muziek. In het begin neuriede hij, maar toen het om hem heen langzaam donkerder werd, begon hij te zingen. Hij speelde en zong tot de zon onder was en de nacht viel.

Hij stopte even na zevenen, ging in zijn stoel zitten en schommelde. Uit gewoonte keek hij omhoog en zag Orion en de Grote Beer, Tweelingen en de Poolster twinkelen in de herfstnacht.

Hij begon uit zijn hoofd te rekenen, maar stopte ermee. Hij wist dat hij bijna al zijn spaargeld aan het huis had besteed en dat hij binnenkort weer een baantje zou moeten zoeken. Maar hij schoof die gedachte opzij en besloot de resterende maanden van het restaureren te genieten en zich geen zorgen te maken. Hij wist dat er wel een oplossing voor hem zou komen, zo was het hem altijd vergaan. Daarbij kwam dat hij er niet van hield om na te denken over geld. Hij had al heel vroeg geleerd van eenvoudige dingen te genieten, dingen die je niet kunt kopen, en hij vond het heel moeilijk mensen te begrijpen die er anders over dachten. Ook dat was een eigenschap die hij van zijn vader had.

Clem, zijn jachthond, kwam naar hem toe, snuffelde aan zijn hand en ging aan zijn voeten liggen. 'Dag meid, hoe gaat het?' vroeg Noah,

terwijl hij haar over haar kop aaide, waarop ze jankte en met haar zachte ronde ogen opkeek. Ze had bij een auto-ongeluk een poot verloren, maar liep nog goed genoeg en hield hem op stille avonden als deze gezelschap.

Hij was nu eenendertig, niet te oud, maar oud genoeg om zich eenzaam te voelen. Sinds hij terug was, had hij geen afspraakjes meer gemaakt, had hij niemand ontmoet die hem ook maar enigszins interesseerde. Hij wist dat het zijn eigen schuld was. Er was iets waardoor hij afstand hield van elke vrouw die hem te na kwam, iets waarvan hij niet zeker was of hij het kon veranderen, zelfs al zou hij het willen. En vlak voor hij in slaap viel, vroeg hij zich wel eens af of hij was voorbestemd om zijn hele verdere leven alleen te blijven.

De avond ging voorbij, het was een prettige, warme avond. Noah luisterde naar de krekels en de ritselende bladeren en bedacht dat de geluiden van de natuur intenser waren en meer gevoelens opriepen dan bijvoorbeeld die van auto's of vliegtuigen. De natuur geeft nu eenmaal meer dan ze neemt en natuurgeluiden deden hem altijd weer denken aan de mens zoals die verondersteld werd te zijn. Er waren momenten tijdens de oorlog, vooral na een zwaar gevecht, dat hij vaak aan deze eenvoudige geluiden had gedacht. 'Om te voorkomen dat je gek wordt,' had zijn vader gezegd op de dag dat hij inscheepte. 'Het is de muziek van God en die zal je weer thuis brengen.'

Hij dronk zijn thee op, ging naar binnen, pakte een boek en deed op weg naar buiten het licht aan. Hij ging weer zitten en bekeek het boek. Het was oud, het omslag was gescheurd en de bladzijden zaten vol modder- en watervlekken. De titel was *Leaves of Grass*, van Walt Whitman. De hele oorlog had hij deze bundel bij zich gehad. Het boek had hem zelfs eens voor een kogel behoed. Noah wreef over het omslag en verwijderde wat stof. Daarna liet hij het boek op een willekeurige plaats openvallen en las wat er stond:

*Dit uur is uw uur o Ziel, uw vlucht in waar geen woorden zijn,
Ver van de boeken, ver van de kunst, de dag vergeten, de les geleerd,
Verrijzend in volhardend zwijgen, starend, denkend over de dingen die u
het liefste zijn,
De nacht, de slaap, de dood en de sterren.*